

U Rijeci je otvorena međunarodna izložba

„Nakon Velikog rata. Nova Europa 1918. – 1923.“

Dana 20. listopada 2020. u Rijeci je održano službeno otvorenje izložbe pod nazivom „Nakon Velikog rata. Nova Europa 1918. – 1923.“. Izložba je postavljena u sklopu službenog programa Europske prijestolnice kulture Rijeka 2020. Građani mogu razgledati izložbeni paviljon na Trgu 111. brigade do 11. studenog.

Pozdravljajući okupljene građane, predstavnike diplomatskog kora u Republici Hrvatskoj te predstavnike grada Rijeke i drugih institucija, nazočnima se prvo obratio **Dr. Boris Stamenić** – Koordinator programskog područja „Kultura sjećanja“ u *Documenta* – Centru za suočavanje s prošlošću. Stamenić je naglasio da izložba tematizira kratko, ali izrazito burno razdoblje nakon završetka Prvog svjetskog rata, koje je ostavilo dubok trag i u prošlosti Rijeke. No, važnost ove izložbe prvenstveno je u njoj paneuropskoj perspektivi i uspješnom nadvladavanju etno-centričnih pogleda na prošlost, uz istovremeno izbjegavanje zamke tumačenja prošlosti iz perspektive kasnijih događaja, naglasio je Stamenić.

Rafal Rogulski, direktor Europske mreže sjećanje i solidarnost u video-poruci izrazio je zadovoljstvo zbog dolaska izložbe u Rijeku. Iza narativa ove izložbe stoji rad povjesničara iz različitih europskih zemalja s različitim iskustvima prošlosti, rekao je Rogulski. Činjenica da su se povjesničari iz tolikog broja zemalja postigli konsenzus o sadržaju izložbe je najveća vrijednost ove izložbe, dodao je u nastavku. **Prof. Dr. Vjeran Pavlaković**, izvanredni profesor na Odsjeku za kulturalne studije na Filozofskom fakultetu u Rijeci, naglasio je značaj dolaska izložbe koja govori o vremenima kada je Rijeka bila tema na naslovnica novina širom Europe te izrazio nadu da će izložbu pogledati što veći broj posjetitelja. **Emina Višnić**, programska direktorica tvrtke Rijeka2020, izrazila je zadovoljstvo zbog dolaska izložbe u Rijeku i naglasila kako izložba pruža kvalitetan doprinos realizaciji programskog pravca „Doba moći“ unutar programa Europske prijestolnice kulture. **Vojko Obersnel**, gradonačelnik Rijeke, naglasio je važnost izložbe u kontekstu suvremenih izazova i sukoba u areni sjećanja s kojima se današnja društva suočavaju.

U nastavku otvorenja, Dr. Stamenić i Prof. Pavlaković ukratko su predstavili koncept i sadržaj izložbe te izrazili nadu da će izložba zainteresirati posjetitelje te ih potaknuti na razmišljanje i refleksiju.

European Network Remembrance and Solidarity

Zielna 37
00-108 Warsaw, Poland
t: +48 22 39 57 600
f: +48 22 39 57 601
office@enrs.eu

www.enrs.eu

DODATNE INFORMACIJE O IZLOŽBI:

Izložba, koju je uz sudjelovanje više od 40 povjesničara iz 18 zemalja pripremila **Europska mreža sjećanje i solidarnost**, pripovijeda jedinstvenu priču o rađanju novog poretka u Europi nakon 1918. godine, s posebnim naglaskom na zemlje Srednje i Istočne Europe. Prikazane su brojne promjene do kojih je došlo u razdoblju 1918. – 1923. u različitim sferama života i na različitim razinama: u politici, ekonomiji, gospodarstvu, kulturi i svakodnevnom životu. Izložba tako naglašava utjecaj tih promjena na budućnost kontinenta, uključujući i aktualne međunarodne odnose te suvremenu kulturu sjećanja u različitim zemljama uzimajući u obzir i hrvatsko gledište. Dosad je izložba prikazana u devet gradova: Sarajevu (Bosna i Hercegovina), Verdunu (Francuska), Berlinu i Weimaru (Njemačka), Pragu (Češka), Bratislavi (Slovačka), Wrocławu, Krakovu i Varšavi (Poljska).

Neki od najuglednijih istraživača povijesti dvadesetog stoljeća surađivali su u pripremi izložbe. Jedan od njih je prof. dr. Jay Winter sa Sveučilišta Yale (SAD), koji ističe jedinstven karakter izložbe: *Nitko dosad na ovakav način nije iznio priču o Novoj Europi koja je bila rođena na ruševinama rata 1914. – 1918. Predstavljamo izvještaj, koji obiluje vizualnim i dokumentarnim materijalima, o preokretima koji su oblikovali svijet u kojem živimo.* Prof. dr. Jan Rydel, koordinator u Europskoj mreži sjećanje i solidarnost, dodaje: *Želimo pokazati kako se posljedice nekih pojava od prije 100 godina mogu osjetiti i dan-danas. Prikazujući različita tumačenja procesa koji su se odvijali u našoj regiji nakon Velikog rata možemo predočiti i razne osjetljive teme iz perspektive pojedinih naroda te raznolikost pogleda na ratni sukob prisutnih u kolektivnom pamćenju.* Prof. dr. Vjeran Pavlaković, stručni konzultant te autor dijela izložbe koji prikazuje prošlost Hrvatske i grada Rijeke, na sljedeći način objašnjava lokalni hrvatski kontekst: *Kao posljedica aneksije grada koju je izvršio revolucionar i pjesnik Gabriele D'Annunzio te uslijed podjele provedene prema Rapalskom ugovoru, Rijeka je postala glavno političko pitanje na Jadranu koje je desetljećima utjecalo na talijansko-jugoslavenske odnose. Granica na Rječini nije označavala samo političku podjelu između Rijeke i Sušaka, nego i podijeljen simbolički krajolik. Nakon uspostave granice, Italija i Kraljevina SHS pokrenule su niz spomeničkih i arhitektonskih intervencija s ciljem utvrđivanja suprotstavljenih identiteta.*

Izložba ima oblik bijelo-srebrnog kockastog paviljona koji se ističe po originalnoj konstrukciji. Sastoji se od više od 200 materijala iz arhivske građe – fotografija, preslika dokumenata i filmova. Sadržaj je prikazan u obliku tekstova, pokretnih slika te interaktivnih izložaka smještenih kako unutar paviljona, tako i na njegovim vanjskim zidovima. Dio izložbe sačinjavaju i pozadinski zvukovi iz tog doba. Povijesni dokumenti i osobna sjećanja stvaraju priču o teškim počecima Nove Europe te nasljeđu koje i dan-danas utječe na njezine stanovnike, unatoč činejnci da je Veliki rat završio prije sto godina.

Više informacija o izložbi, stručnjacima koji su sudjelovali u izradi i međunarodnom putu izložbe možete pronaći ovdje:

www.enrs.eu/afterthegreatwar.

European Network Remembrance and Solidarity

Zielna 37
00-108 Warsaw, Poland
t: +48 22 39 57 600
f: +48 22 39 57 601
office@enrs.eu

www.enrs.eu

PROGRAM OTVORENJA:

Pozdravne riječi:

1) Dr. Boris Stamenić - Koordinator programa "Kultura sjećanja", Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću.

2) Rafal Rogulski - Direktor Instituta Europska mreža sjećanje i solidarnost (video-poruka)

3) Prof. Dr. Vjeran Pavlaković - Izvanredni profesor, Odsjek za kulturalne studije, Filozofski fakultet u Rijeci.

4) Emina Višnić - Rijeka2020

5) Vojko Obersnel - gradonačelnik Rijeke

.....

Kratko predstavljanje izložbe:

Dr. Boris Stamenić i Prof. Dr. Vjeran Pavlaković

.....

Domjenak

KONTAKTI ZA MEDIJE:**Dr. Boris Stamenić**

DOCUMENTA – Centar za suočavanje s prošlošću

boris.stamenic@documenta.hr

+ 385 (0) 95 7190 949

Agnieszka Topolska

European Network Remembrance and Solidarity

agnieszka.topolska@enrs.eu

+ 48 500 395 489

**European Network
Remembrance
and Solidarity**

Zielna 37

00-108 Warsaw, Poland

t: +48 22 39 57 600

f: +48 22 39 57 601

office@enrs.eu

www.enrs.eu

ORGANIZATOR IZLOŽBE:**ENRS JE FINANCIRAN SREDSTVIMA:****SUORGANIZATORI:**

Projekt je financiran sredstvima Ministarstva kulture i nacionalne baštine u sklopu višegodišnjeg programa NEZAVISNA za razdoblje 2017. – 2022.

PARTNERI:

**European Network
Remembrance
and Solidarity**

Zielna 37
00-108 Warsaw, Poland
t: +48 22 39 57 600
f: +48 22 39 57 601
office@enrs.eu

www.enrs.eu

Europska mreža sjećanje i solidarnost je međunarodna inicijativa čiji je cilj istraživanje, dokumentiranje te obrazovanje javnosti o povijesti Europe u 20. stoljeću i europskim kulturama sjećanja, s posebnim naglaskom na razdoblja diktatura, ratova i otpora političkom nasilju. Članovi inicijative su: Poljska, Njemačka, Mađarska, Slovačka i Rumunjska, a u savjetodavnim tijelima sudjeluju i predstavnici Albanije, Austrije, Češke, Gruzije i Latvije.

www.enrs.eu